

GAB-212

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

November / December - 2015

Gujarati : CC-507

(ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૧)

(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 માનવભાષા અને અન્ય પશુપક્ષીઓનો અવગમન વ્યવહાર વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ દર્શાવી માનવભાષાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય કરાવો. 14

અથવા

- 1 ભાષા એટલે શું ? તે સમજાવીને માનવજીવનમાં તેના ઉપયોગનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
- 2 ભાષાવિજ્ઞાનીઓએ આપેલી ભાષાની વ્યાખ્યાઓને આધારે ભાષાનાં લક્ષણો જણાવો. 14

અથવા

- 2 નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો. 14
- (1) માન્ય ભાષા અને બોલી.
- (2) ભાષાના પ્રાદેશિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક સ્વરૂપભેદો.
- 3 ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો ખ્યાલ આપી વાક્ય અવયવો અને તેમનાં કાર્યોનો વિગતે પરિચય આપો. 14

અથવા

- 3 ભાષાનાં વિવિધ ઘટકઅંગોમાં વાક્ય, પદ, ધ્વનિ અને રૂપનો પરિચય ઉદાહરણ સહિત કરાવો. 14

GAB-212]

1

[Contd...

4 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.

14

- (1) માન્ય ગુજરાતીના સ્વરો.
- (2) માન્ય ગુજરાતીના અર્ધસ્વરો.
- (3) માન્ય ગુજરાતીના અનુનાસિક ધ્વનિઓ.
- (4) ગુજરાતી શબ્દસમૃદ્ધિ ટૂંકમાં સમજાવો.

5 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈ પણ સાત)

14

- (1) જયંત કોઠારીના ભાષાવિજ્ઞાનના પુસ્તકનું નામ શું છે ?
- (2) ભાષાની 'યાદચ્છિતા'ની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- (3) ભાષાવિજ્ઞાન ક્ષેત્રે પ્રદાન કરનાર કોઈ પણ ચાર ગુજરાતી વિદ્વાનોનાં નામ જણાવો.
- (4) સ્ટર્ટિવન્ટની ભાષાની વ્યાખ્યા સમજાવો.
- (5) ઉપશિષ્ટ ભાષા (Slang) એટલે શું ? તેના ચાર ઉદાહરણ આપો.
- (6) લિપિ એટલે શું ? ભાષા અને લિપિ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (7) બોલી એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.
- (8) ગુજરાતી ભાષાના કંઠ્ય અને તાલવ્ય વ્યંજનો જણાવો.
- (9) ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો જણાવો.
- (10) ગુજરાતીના પાર્શ્વિકો અને પ્રકંપી ધ્વનિઓ જણાવો.
- (11) ડો. પ્રબોધ પંડિત અને જયંત કોઠારીના મતે સ્વરો કયા કયા છે ?
- (12) 'તત્સમ' એટલે શું ? તેના ચાર ઉદાહરણ આપો.